

VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE ZITTING 1988

22 SEPTEMBER 1988

ONTWERP VAN DECREET

houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. ALGEMENE BELEIDSBESCHOUWINGEN

1. Inleiding

In een land met een zeer dichte bevolking en een concentratie van economische activiteiten speelt het platteland met zijn overblijvende open ruimten een onvervangbare rol. In het verleden had het platteland een overwegend agrarische functie. Landinrichting kon toen worden bepaald als de functionele inrichting van in hoofdzaak agrarische gebieden. Intussen kreeg het platteland heel wat bijkomende functies zoals wonen, werken buiten de landbouw, ontspanning, natuurbehoud enzovoort. Samen met de evolutie van de functies van het platteland kreeg de plattelandsproblematiek een gevoelige wijziging en verruiming van de inhoud. Landinrichting heeft nu betrekking op de diverse functies van het platteland met de daaraan noodzakelijk verbonden raakvlakken tussen de verschillende betrokken sectoren.

De beleidsinstanties kunnen niet ongevoelig blijven voor de nieuwe rol van het platteland. Zij moeten vooreerst de verschillende functies van het platteland onderkennen en rekening houden met hun onderlinge verwevenheid. Naargelang van het betrokken gebied zijn de economische, sociale, ruimtelijke en ecologische functies telkens in meerdere of mindere mate aanwezig.

Voor elk gebied moet het evenwicht tussen de verschillende functies worden geëerbiedigd. Een plattelandsbeleid moet er dus op gericht zijn met aangepaste middelen optimale mogelijkheden te scheppen om alle functies van een bepaald gebied tegelijkertijd te realiseren. Dit is niet mogelijk door een afzonderlijke, los van elkaar staande sectoriële benadering, met een verschillende invalshoek vanuit de betrokken diensten en instellingen, en gebruikmakend van een reeks van uiteenlopende wetten en reglementen. Integendeel moet worden vertrokken vanuit een eenheid van conceptie waarbij alle ingrepen en tussenkomsten gestructureerd en geïntegreerd worden, en waarbij alle programma's en acties van de betrokken sectoren op elkaar worden afgestemd en zoveel mogelijk gezamenlijk worden gerealiseerd.

Zulke geïntegreerde aanpak kan gebeuren in het raam van de landinrichting. Landinrichting heeft in tegenstelling met de vroegere functionele inrichting van in hoofdzaak agrarische gebieden, betrekking op de geïntegreerde realisatie van de verschillende functies van de uiteenlopende sectoren op het platteland.

De bevoegdheid tot landinrichting behoort tot het Vlaamse Gewest. In zijn opdracht tot inrichting van het platteland moet het Gewest normen stellen, maatregelen nemen, en middelen gebruiken om het vooropgezette doel te bereiken.

Thans beschikt het Vlaamse Gewest slechts over een uiteenlopende wetgeving op de ruilverkaveling, de onbevaarbare waterlopen, de bossen, het natuurbehoud, de riviervisserij enzovoort. Zonder dan nog te spreken over de wetgeving van de andere sectoren.

2. Middelen tot inrichting van het platteland

Voor de inrichting van het platteland kunnen verschillende soorten van middelen worden aangewend.

Is in de agrarische gebieden de landbouw-economische functie er overwegend en moeten de concurrentiepositie en de reconversiemogelijkheden van de agrarische en de para-agrarische sector er bevorderd worden, dan kan de integrale ruilverkaveling de aangewezen weg zijn.

In de overige gebieden met meer uitgesproken **functieverweving** van verschillende sectoren, kan het meest geëigend instrument, de landinrichting zijn.

Het is evident dat niet alle functies bij een **landinrichtings**-project gelijktijdig en optimaal kunnen worden gerealiseerd. De administratieve, technische en budgettaire mogelijkheden zullen de rang van realisering aan de hand van **meerjarenprogramma's** bepalen.

2.1. De ruilverkaveling van landeigendommen

De geïntegreerde ruilverkaveling is zoals hoger gezegd nog steeds het geëigend middel voor overwegend agrarische gebieden waar de landbouw-economische functie overweegt.

Met het oog op een geïntegreerde aanpak, en daarbij rekening houdend met andere dan landbouwfuncties, zijn vertegenwoordigers van de ruimtelijke ordening, het natuurbehoud, de monumenten en landschappen, de lokale besturen, enzovoort bij de afweging en de beoordeling van de voorhanden functies, en bij de uitvoeringswijze betrokken.

In de vernieuwde aanpak van het tot dusver bestaande systeem van ruilverkaveling wordt het multifunctioneel en multidisciplinair voorbereidend werk niet alleen diepgaander

uitgevoerd maar bovendien wordt het deels van de **plannings**-fase naar de voorafgaande onderzoeksfase verschoven. Verschillende scenario's en planalternatieven worden vooraf uitgewerkt, zodat ook andere dan zuivere landbouwfuncties volledig tot hun recht kunnen komen. Pas achteraf wordt over het nut van de ruilverkaveling en over het meest aangewezen scenario of planalternatief beslist.

Op dit ogenblik wordt met deze vernieuwde aanpak van ruilverkaveling door de Nationale Landmaatschappij geëxperimenteerd. 'Door deze multisectoriële en multidisciplinaire aanpak kunnen thans reeds werken worden uitgevoerd, die niet alleen de landbouw door een herverkaveling van gronden ten goede komen, maar ook de waterhuishouding, de landschapsinrichting, het natuurbehoud, de recreatie enzovoort. Al deze verrichtingen kunnen op hun beurt de onderscheiden functies optimaliseren en dus een multifunctioneel rendement geven.

2.2. De landinrichting

Rekening houdend met de veelvoudige en sterk verweven functies, vooral in de niet-homogene agrarische gebieden van het Vlaamse platteland, moet zoals bij onze buurlanden naar het nieuwe specifieke middel van landinrichting worden gegrepen om deze gebieden uit te bouwen en te structureren. Een zeer nauwe betrokkenheid van de lokale bestuursniveaus en de betrokken bevolking is hierbij noodzakelijk.

Landinrichting komt dus in eerste instantie in aanmerking voor gebieden gekenmerkt door een duidelijke **multifunctionaliteit**. De aanwezigheid van de verschillende functies in een zelfde gebied doet bijzondere problemen rijzen voor de inrichting. Deze problemen moeten worden aangepakt binnen het kader van een georganiseerde samenspraak. Binnen dergelijk kader wordt dan ook een integrale realisatie van de inrichting mogelijk.

Het realiseren van de functies, in overeenstemming met de door de plannen van aanleg gegeven bestemmingen, hangt thans af van losse sectoriële initiatieven of autonome ontwikkelingen. Dit biedt uiteraard beperkte mogelijkheden. In het integrale planconcept kan met een breder en een geïntegreerd gamma van instrumenten worden gewerkt. Het groter verband verleent daarbij meer stabiliteit aan ingrepen, die vanuit een bepaalde sector bij geïsoleerde aanpak niet eens voor uitvoering in aanmerking zouden komen wegens het gebrek aan zekerheid over de bestendigheid. Het ruimere kader van de landinrichting laat bovendien toe op meer doelmatige wijze gebruik te maken van de bestaande instrumentaria.

Landinrichting kan ook als begeleidingsinstrument worden voorzien bij bepaalde zware ingrepen in het landelijk gebied ten behoeve van niet specifiek landelijke sectoren, bijvoorbeeld bij grote infrastructuurwerken, met als opzet **ondermeer** :

- de beperking van de schade aan de bestaande ruimtelijke, economische, ecologische en sociale toestand ;
- het opnieuw geschikt maken voor de toegekende bestemming ;
- de beperking van de kosten.

Op initiatief van de OESO worden landinrichtingsprojecten gestimuleerd om de sectoriële projecten op het platteland beter te integreren en op elkaar af te stemmen. Frankrijk, Duitsland en Nederland zijn blijkbaar het verst gevorderd op deze weg.

3. Kader, projecten en financiering

3.1. Het kader van de ruimtelijke ordening

In de bepaling van landinrichting wordt verwezen naar het kader van de ruimtelijke ordening, die de ruimtelijke aanspraken integreert en de bestemmingen toekent.

Inrichting is de realisering van de bestemming door het uitvoeren van werken, en noodzaakt een beheer dat er voor zorgt dat de ruimte duurzaam aan haar bestemming beantwoordt. De impact van de ruimtelijke ordening op inrichting en beheer is minder direct ; zij geeft slechts de marges waarbinnen deze zich kunnen ontwikkelen. Deze marges zijn samen met de ruimtelijke opties, onder de vorm van voorschriften vastgelegd, onder meer in de gewestplannen, de andere plannen van aanleg, de vergunningen en de andere planologische voorschriften. De aanwezigheid van voorafbeschikbare onderling afgewogen ruimtelijke opties, hoe ze ook tot stand komen, is een primordiale voorwaarde voor de landinrichting.

Het ruimtelijk beleid op het vlak van de bestemmingen wordt gecoördineerd in het kader van de ruimtelijke ordening. Daarvoor zijn wettelijke basis en structuren beschikbaar. In tegenstelling daarmee is het beleid op het vlak van de inrichting grotendeels gedelegeerd naar de afzonderlijke sectoren, en ontbreekt er nog steeds een juridische basis voor de integratie.

In het licht van de ontwikkelingen in het landelijke gebied blijkt dit een onhoudbare situatie. De som van het inrichtingsbeleid van de sectoren, zij het binnen de gegeven ruimtelijke randvoorwaarden, waarborgt geenszins een samenhangend beleid. Daar landinrichting de geïntegreerde inrichting tot doel heeft kan zij op heden niet aan de sectoren alleen worden overgelaten.

Ontegensprekelijk betekent het ontbreken van een wettelijk instrumentarium, waarbinnen de planning van de verschillende sectoren en facetten van het overheidsbeleid dient te verlopen, een vacuüm waarmee de opstelling van een wetgevend en reglementerend kader voor landinrichting geconfronteerd wordt. In het verleden werden vooral wetten, decreten en besluiten goedgekeurd, die bijna uitsluitend betrekking hadden op de verschillende beleidssectoren, waarbij belangrijke relaties met andere beleidsmateries als van ondergeschikt belang werden aangezien of werden genegeerd. Dit leidde dan ook tot conflictsituaties, waarbij vaak de onderlinge hiërarchie der wetten in vraag werd gesteld.

De socio-economische situatie, waarin het platteland zich thans bevindt, vraagt om een vlugge en directe aanpak ; daarom moet nu een aanvang gemaakt worden met het uitwerken van een wettelijk kader voor het inrichtingsbeleid. Van groot belang is ook de inpasbaarheid van het inrichtingsbeleid in de sectoriële wetgeving. Dit is essentieel voor de concrete uitwerking van de diverse landinrichtingprojecten. Aanvulling en/of bijsturing van enkele sectorwetgevingen zal wellicht noodzakelijk zijn.

3.2. Projectsgewijze landinrichting

Behalve in de hoofdzakelijk monofunctionele landbouwgebieden ware het wenselijk landinrichting in gans het landelijk gebied door te voeren. De middelen zijn evenwel beperkt. Daarom is het noodzakelijk landinrichting te beperken tot die gebieden waar de nood aan landinrichting voor meerdere sectoren het grootst is.

Dit betekent dat de projecten van landinrichting op de eerste plaats moeten worden uitgevoerd in die landelijke gebieden, die gekenmerkt worden door een duidelijke multifunctionaliteit. Indien soms echter toch inrichtingswerken vanuit één enkele sector volstaan dienen de bestaande sectoriële uitvoeringsinstrumenten verder aangewend te kunnen worden.

Daar waar men in de meeste gevallen mag uitgaan van de idee dat landinrichting vooral slaat op gebieden met een meervoudige functie, kan men in sommige gevallen het instrument van landinrichting omwille van zijn multidisciplinaire aanpak, toch nuttig gebruiken voor de verbetering van een enkelvoudige functie, desgevallend met aanwending van slechts één betrokken instrument.

Het instrument landinrichting blijft niettemin in eerste instantie dienen om maatregelen en voorzieningen van verschillende sectoren op een geïntegreerde wijze te plannen en te verwezenlijken, teneinde in het algemeen belang van een plattelandsgebied een betere multifunctionele inrichting te bezorgen, en te voorkomen dat afzonderlijke sectoren er tegenstrijdige doelstellingen gaan nastreven.

Projecten van landinrichting zullen dus zo moeten worden geselecteerd en in hun onderdelen worden gecombineerd, dat de aanwezige functies optimaal zullen worden gerealiseerd.

3.3. Financiering van landinrichtingsprojecten

In functie van de gecombineerde taakstellingen, gevolg van de uiteenlopende functies van het platteland, vergen de landinrichtingsprojecten ook een gecombineerde en uiteraard ook een gezamenlijke inzet van financiële middelen.

Dit betekent dat niet in eerste instantie moet worden uitgezien naar nieuwe bronnen van financiering. De landinrichting veronderstelt daarentegen een specifieke aanwijzing van begrotingsposten voor elk aandeel van de werken uit een betrokken sector. Uiteraard veronderstelt een landinrichtingsproject dus een integratie op gebied van planning, programmering en budgettering door het bevoegde bestuursniveau van de sector.

Zo zou het bijvoorbeeld onlogisch zijn de lasten van de infrastructuur voor een waterhuishoudingswerk uitsluitend ten laste te leggen van de landbouwbegroting als ook andere sectoren zoals het natuurbehoud, de waterzuivering enzovoort, van deze investering zouden genieten. Een gezamenlijke financiering is trouwens de logische tegenhanger van een multisectorieel project en van een multidisciplinaire besluitvorming.

De uitvoering van structuurverbeteringen, die alleen individuele eigenaars en/of gebruikers van goederen ten goede komen, dient integraal door de betrokkenen te worden gedragen. Bovendien moet het initiatief tot uitvoering ervan ook aan deze particulieren worden overgelaten. Buiten de informatie en de dienstverlening moet de rol van de overheid zich beperken tot het scheppen van de gemeenschappelijke basisinfrastructuur, waarop de particuliere investeringen kunnen aansluiten.

II. ONTWERP VAN DECREET

1. Inleiding

Met het oog op de landinrichting in het Vlaamse Gewest is het aangewezen dat een dienstverlenend instrument wordt

gecreëerd dat de beleidsinstanties en de met de uitvoering belaste diensten of personen bijstaat in de voorbereiding, de uitvoering en de technische en financiële controle op de landinrichtingsprojecten.

Onderhavig decreet strekt ertoe over te gaan tot de oprichting van een instelling van openbaar nut die haar medewerking kan verlenen om via de landinrichting tot een geïntegreerde aanpak te komen bij de realisatie van de verschillende functies op het platteland.

Deze instelling van openbaar nut zal daarenboven in het Vlaamse Gewest, wat betreft de ruilverkaveling, in de plaats treden van de Nationale Landmaatschappij (NLM) zodat het voortbestaan van het eigen gestructureerd dienstverlenend instrument ook op dit vlak wordt gewaarborgd.

In overeenstemming met het advies van de Concertatiecommissie voor sociale huisvesting, ingesteld bij decreet van 1 juli 1987, wordt voorgesteld de opdrachten inzake de ruilverkaveling met inbegrip van diegene die betrekking hebben op de bewoning, de inrichting en de uitbating van agrarische en direct agrarisch gebonden bedrijven, in het Vlaamse Gewest te laten uitvoeren door de Vlaamse Landmaatschappij, afgekort VLM.

Door de oprichting van de nieuwe Maatschappij kan de regionalisering van de Nationale Maatschappij en de daarmee gepaard gaande overdracht van personeel, rechten en verplichtingen, evenals het verder uitvoeren van lopende opdrachten en projecten op een ordentelijke wijze worden georganiseerd, ten einde de continuïteit maximaal te verzekeren.

Overeenkomstig de bepalingen van de wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut, worden de administratieve en geldelijke rechten van de over te nemen personeelsleden, reglementair verworven in de instelling van oorsprong, in casu de NLM, formeel gewaarborgd door de Vlaamse Gemeenschap.

Het decreet maakt geen melding van de instellingen van openbaar nut opgericht door het decreet van 1 juli 1987. Aangezien deze instellingen niet operationeel zijn geweest wegens het uitblijven van de effectieve overdracht van de taken en het personeel van de Nationale Maatschappij voor Huisvesting en de Nationale Landmaatschappij heeft het geen zin een bijkomende overdracht te doen naar de nieuwe maatschappijen. Zij worden overeenkomstig het decreet van 1 juli 1987 van rechtswege vereffend op 31 december 1988. Het saldo van hun rekeningen zal derhalve overgedragen worden aan het Vlaamse Gewest en geen gevolgen hebben voor de werking van de nieuwe maatschappij.

Rekening houdend met de interacties en de noodzaak van continuïteit en integratie, gekoppeld aan de **meerjarenplanning** zowel op technisch-, uitvoerings-, als financieringsvlak, is het aangewezen dat het dienstverlenend instrument niet alleen als structuur en als instelling, maar tevens ten overstaan van derden, kan optreden als een eigen afzonderlijke entiteit met verantwoordelijkheid voor haar diensten ten opzichte van het beleid. Daarom wordt de Vlaamse **Landmaatschappij** opgericht onder de vorm van een instelling van openbaar nut.

De meerjarenplanning inherent verbonden aan de ruilverkaveling en aan de landinrichting vereist bovendien de mogelijkheid van projectfinanciering, die de begrotingsanaliteit zal overstijgen. Ook moet een soepele aanpassing van de interne werkwijze en van de werkmiddelen, samen met het aantrekken van diverse specialisten en deskundigen, een

continue goede uitvoering van de diverse **landinrichtings**methoden mogelijk maken. Daarom is het aangewezen dat aan de Vlaamse Landmaatschappij een aangepaste rechtspersoonlijkheid wordt toegekend, onder de vorm van een parastatale B.

Niet onbelangrijk is dat de aparte rechtspersoonlijkheid, onderscheiden van de administratieve- en **uitvoerings**diensten belast met de ruilverkaveling en de landinrichting, optreedt als onafhankelijk controle- en toezichtsorgaan op de ruilverkavelings- en de landinrichtingsverrichtingen.

De Vlaamse Landmaatschappij moet immers, zoals dit thans het geval is bij ruilverkavelingsprojecten, controle kunnen uitoefenen op de verrichtingen van de ontwerpers, de aannemers en de technici, die belast zijn met de studie, de werken of opdrachten, die voor de inrichting van het platteland moeten worden uitgevoerd.

Conform de thans bestaande regeling inzake ruilverkaveling, zal de Vlaamse Landmaatschappij naast de **prefinanciering** eveneens rekeningen moeten kunnen openen voor werkzaamheden van de uitvoeringsorganen en kredieten beschikbaar moeten kunnen stellen, binnen de haar toegekende middelen, voor bepaalde landinrichtingsverrichtingen.

De Vlaamse Landmaatschappij moet verder de bestaande databank beheren en uitbouwen, waarin de gegevens van de kadastrale percelen na ruilverkaveling, en de eigenaars- en gebruikersgegevens werden verzameld van tenminste 180.000 ha, die onderworpen zijn of geweest zijn aan ruilverkavelingsverrichtingen.

Het is evident dat deze gegevens kunnen worden aangewend bij het operationeel maken van een mestbank, een ecologisch plattelandsgebruik, de landschapsinrichting en de uit productie-neming van landbouwgronden in uitvoering van de Europese landbouwmaatregelen.

Gekoppeld aan het eveneens bestaande gegevensbestand over de stroom- en deelstroomgebieden van de geklasseerde onbevaarbare waterlopen, de administratieve- en technische gegevens ten behoeve van Polders en Wateringen en het omvangrijk cartografisch- en topografisch bestand, vormt dit pakket de basis van een gegevensbestand voor het platteland, die voor het Vlaamse plattelandsbeleid onmisbaar zal zijn,

Het in hoofdzaak voor de ruilverkaveling bestaande Centrum voor Informatieverwerking dat specifiek afgestemd is op de behoeften van het platteland en door diverse diensten, besturen en wetenschappelijke centra wordt geconsulteerd, zal zich verder ten dienste kunnen stellen van de ruilverkaveling en de landinrichting.

Een efficiënt gebruik van de middelen, het waarborgen van de continuïteit en het vrijwaren van de **know-how** en de deskundigheid van het gekwalificeerd personeel, dat vertrouwd is met de plattelandsproblematiek, vereisen het voortbestaan van dit eigen gestructureerd dienstverlenend instrument voor de Landinrichting.

2. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

De Landinrichting is krachtens artikel 6, § 1, III van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een gewestelijke materie zoals bedoeld in artikel 107-quater van de Grondwet.

Artikel 2

Paragraaf 1 van dit artikel voorziet dat een Vlaamse Landmaatschappij (VLM) zal worden opgericht.

Paragraaf 2 bepaalt de vorm waarin deze maatschappij zal worden opgericht, en verleent haar rechtspersoonlijkheid.

Paragraaf 3 regelt de wijze waarop de statuten worden opgesteld en stelt dat zij, evenals latere wijzigingen ervan, pas uitwerking hebben na goedkeuring door de Executieve.

De benaming „Vlaamse Landmaatschappij” wordt gebruikt in plaats van „Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting” omdat enerzijds aldus beter wordt verwezen naar het werkgebied, namelijk het platteland, en omdat anderzijds zowel de ruilverkaveling als de landinrichting onder deze algemene benaming van Landmaatschappij kunnen worden begrepen. Ook de Raad van State suggereerde het gebruik van een aangepaste titel.

Artikel 3

Door dit artikel wordt het toezicht en de controle op de nieuwe instelling geregeld, in overeenstemming met het bij de wet van 8 augustus 1988 in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ingevoegde artikel 96. De bijzondere opmerking van de Raad van State in dit verband is overigens door voormelde wet achterhaald. Uiteraard zal rekening moeten worden gehouden met het KB, bedoeld in artikel 87, § 4 van de gewijzigde bijzondere wet en, in afwachting van dit KB, met de bepalingen van artikel 13, § 6 van de bijzondere wet.

Artikel 4

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 5

Dit artikel regelt de samenstelling van de Raad van Bestuur van de instelling. Rekening houdend met de bijzondere opmerking van de Raad van State werd de verduidelijking aangebracht.

Artikel 6

De eerste paragraaf van dit artikel belast de Maatschappij met de huidige taken van de Nationale Landmaatschappij die betrekking hebben op de ruilverkaveling. De paragrafen 2 en 3 beperken zich conform het advies van de Raad van State tot de vermelding van de verruimde taken van de VLM.

Dit houdt in dat door de medewerking van de Maatschappij aangepaste initiatieven voor het behoud, het herstel, de ontwikkeling en de uitbouw van de infrastructuur van de betrokken sectoren zullen kunnen worden geïntegreerd en gerealiseerd door de desbetreffende bevoegde overheden.

Zoals in § 3 wordt vermeld behoort het eveneens tot haar opdracht initiatieven te bevorderen en medewerking te verlenen aan initiatieven die kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van het platteland of de niet verstedelijkte gebieden.

Onder de initiatieven dienen niet alleen deze te worden verstaan die door de Vlaamse overheid worden genomen, maar ook alle initiatieven die uitgaan van de lokale besturen en de landelijke leefgemeenschap zelf, die de waarde, de

eigenheid en de originaliteit van het platteland ten goede komen, de functies van het platteland kunnen verbeteren en de plattelandsontwikkeling bevorderen.

Artikel 7

Ter verzekering van de financiering van de VLM wordt een bepaling ingevoegd waardoor de VLM, onder de voorwaarden, vast te stellen bij besluit van de Vlaamse Executieve, leningen kan aangaan en kredieten opnemen met waarborg van het Vlaamse Gewest. Het totaal uitstaande bedrag van deze leningen en kredieten zal uiteraard beperkt blijven tot wat strikt noodzakelijk is ter vervulling van haar sociale opdracht en met name tot de bedragen benodigd voor de uitvoering van de landinrichtingsplannen goedgekeurd door het Vlaamse Gewest.

De mogelijkheid tot het aangaan van leningen sluit evenwel niet uit dat de Maatschappij, in de mate van de budgettaire mogelijkheden, door het Vlaamse Gewest met daartoe voorziene begrotingskredieten zou worden gefinancierd of dat de statuten van de Maatschappij andere financieringsvormen voorzien.

Artikel 8

Dit artikel strekt ertoe de Vlaamse Executieve toe te laten machtiging te verlenen aan de Maatschappij om tot de vereiste onteigeningen over te gaan. In overeenstemming met de bijzondere opmerking van de Raad van State wordt het artikel onder „Hoofdstuk I : De Vlaamse Landmaatschappij” geplaatst.

Artikel 9

Dat de Vlaamse Executieve de personeelsformatie en het statuut vaststelt vloeit reeds voort uit de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 en van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, inmiddels gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988.

De uitdrukkelijke vermelding ervan in het decreet werd evenwel opgenomen om duidelijkheid te scheppen in verband met de overgang van een deel van de personeelsleden van de Nationale Landmaatschappij naar de Vlaamse Landmaatschappij, en in verband met het toe te passen statuut in afwachting van een besluit terzake van de Executieve. De algemene opmerking terzake van de Raad van State is, ingevolge voormelde wet van 8 augustus 1988, inmiddels achterhaald. Wel werd de bewoording van de overgangsbepaling aangepast aan het advies van de Raad van State. Gelet op de multifunctionele aanpak van de landinrichting zal bij het vaststellen van de personeelsformatie rekening worden gehouden met de diverse disciplines.

Artikel 10

Ter vrijwaring van de pensioenrechten van het over te nemen personeel, wordt een artikel in het ontwerp van decreet ingevoegd, waarbij de Vlaamse Landmaatschappij gemachtigd wordt deel te nemen aan de pensioenregeling ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

Artikel 11

Artikel 11 vormt samen met artikel 12, 13 en 14 het hoofdstuk II „De Landinrichting”. Zij bepalen respectievelijk de inhoud van het begrip landinrichting, het toepassingsgebied, de wijze van totstandkoming, en de specifieke opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij in het raam van de landinrichting.

Artikel 11 geeft de begripsbepaling van landinrichting. Aldus wordt gevolg gegeven aan de vraag van de Raad van State om, voor de toepassing van dit decreet, in het decreet zelf te bepalen wat onder landinrichting wordt verstaan.

Aangezien de van de bevoegde overheden uitgaande maatregelen, handelingen en werken alleen worden bevorderd, voorbereid, geïntegreerd en begeleid, legt de landinrichting geen verplichtingen of verbodsbepalingen op aan particulieren. Voor zover aan particulieren verplichtingen of verbodsbepalingen zouden worden opgelegd, gebeurt dit door de bevoegde overheid zelf, krachtens en binnen de reeds bestaande deelwetgeving waarvan die overheid gebruik zou kunnen maken.

Via de landinrichting rechtstreeks of supplementair ingrijpen, op welkdanige wijze dan ook, in de rechtssfeer van particulieren, is niet mogelijk.

De vragen die de Raad van State zich hieromtrent stelt worden derhalve beantwoord door te stellen dat de particulieren niet rechtstreeks door de landinrichting gevat zijn.

De bedoelde maatregelen, handelingen en werken die door de landinrichting bevorderd, voorbereid, geïntegreerd en begeleid worden zijn bovendien alleen diegene die gericht zijn op het vrijwaren, herwaarderen en het meer geschikt maken van de in artikel 12 opgesomde gebieden, conform de bestemming toegelaten door de wetgeving op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, en gaan uit van de bevoegde overheid.

De landinrichting zal, wanneer zij tot stand wordt gebracht door het opmaken van landinrichtingsplannen, moeten worden ingepast in alle door en krachtens de wetgeving op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw vastgestelde plannen, algemene verordeningen en vergunningen, dus ook in de algemene plannen van aanleg, de bijzondere plannen van aanleg of zelfs de verkavelingsvergunningen.

Dergelijke plannen of vergunningen zijn geen beletsel voor de beoogde landinrichting, wel een gegeven waarmee de bevoegde overheid op bindende wijze rekening zal moeten houden.

Artikel 12

Het toepassingsveld van dit decreet wordt beperkt tot de gebieden met een landelijk karakter en beoogt niet de inrichting van de gebieden met stedelijk karakter. De in dit artikel geciteerde gebieden zijn deze bepaald in het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen, de gewestplannen en de algemene en de bijzondere plannen van aanleg. Artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 en de op basis van dit besluit vastgestelde plannen, evenals de verkavelingsvergunningen en andere planologische voorschriften stellen de bestemming en het gebruik van de grond vast.

Onderhavig decreet wijzigt niet de bestemming noch het gebruik van de gronden gelegen in de in dit artikel bedoelde gebieden. Aangezien iedere bevoegde overheid op zijn do-

mein blijft, worden door de landinrichting geen verplichtingen aan particuliere eigendommen opgelegd. De rechtstoestand van de particuliere eigendommen voor, tijdens en na de landinrichting wordt niet gewijzigd door de landinrichting.

Het toepassingsveld van de ruilverkaveling wordt hierdoor evenmin gewijzigd.

Bij wijze van uitzondering kan het om technische redenen noodzakelijk zijn om 'gebieden met andere bestemmingen bij een landinrichtingsproject te betrekken, bijvoorbeeld in verband met de waterhuishouding en de waterzuivering of bij het voorkomen van kleine entiteiten met afwijkende bestemming. Door erop te wijzen dat de bij uitzondering opgenomen gronden onmisbaar moeten zijn voor het geheel van een landinrichtingsplan, wordt voldaan aan de algemene opmerking van de Raad van State.

Artikel 13

Dit artikel verduidelijkt in § 2 en § 3 wat de landinrichtingsplannen moeten bevatten ; de grote opties, die het gewenste toekomstbeeld inzake landherinrichting van het geheel van gronden vastleggen. Uitgaande van de aanwezige knelpunten en het goed afgewogen belang van de aanwezige functies, wordt de globale richting van de uitvoering aangegeven, met eerbiediging van de stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften.

De noodzakelijke maatregelen, handelingen en werken omvatten de opdracht voor elk van de betrokken sectoren.

Het verwezenlijken van het uitvoeringsprogramma bevat het tijdsschema, de kostenraming en het financieringsvoorstel voor de geïntegreerde uitvoering door de bevoegde verantwoordelijke besturen.

Uit hetgeen vooraf gaat is het duidelijk, als antwoord op de algemene opmerking van de Raad van State, dat de landinrichtingsplannen en het financieringsplan voor de respectieve betrokken bevoegde overheden bindend zijn en geenszins particulier bindt. Als antwoord op de algemene opmerking van de Raad van State, waarbij een te ruime bevoegdheid aan de Vlaamse Executieve wordt in vraag gesteld, 'dient de aandacht erop te worden gevestigd dat de landinrichting steeds een aangelegenheid zal zijn van de Vlaamse overheid, waarbij uitsluitend een integratie van haar eigen initiatieven wordt beoogd ; initiatieven waartoe de Vlaamse Executieve thans reeds gemachtigd is en die gereglementeerd worden door de sectorwetgevingen.

Artikel 14

Dit artikel omvat de specifieke opdrachten van de Maatschappij in het raam van de landinrichting.

In het eerste lid wordt de Maatschappij de opdracht gegeven in het algemeen haar medewerking te verlenen aan de landinrichting. Aldus kan deze medewerking in een brede betekenis worden opgevat als een ruime en geëigende dienstverlening ten behoeve van de landinrichting. Deze dienstverlening zal ook de uitvoering kunnen inhouden van uiteenlopende en diverse opdrachten voor de landinrichting in het algemeen of voor landinrichtingsplannen in het bijzonder.

In het tweede lid wordt de mogelijkheid voorzien dat de Maatschappij kan gemachtigd worden controle uit te oefenen op de verrichtingen van derden, niet behorend tot de bevoegde overheidsdiensten. Als gespecialiseerde dienstverlenende

Maatschappij is zij immers bijzonder goed geplaatst om voor de bevoegde overheid, niet alleen het globale concept van de landinrichting en de landinrichtingsplannen zelf op te volgen, maar tevens is zij voor de technische en uitvoeringscontrole van de prestaties de meest aangewezen instantie die het geheel en de detailuitvoering kan nazien en controleren.

Krachtens het laatste lid van dit artikel kan de Maatschappij haar medewerking verlenen aan het beheer en de nazorg van de uitvoeringswerken die door de diverse bevoegde overheden worden gerealiseerd.

Artikel 15

Om te vermijden dat een breuk ontstaat in de continuïteit van de werking inzake ruilverkaveling wordt voorgesteld de activiteit van de VLM inzake ruilverkaveling te doen aanvangen op de dag van de overdracht van de taken, goederen, rechten en verplichtingen inzake ruilverkaveling.

De Vlaamse Executieve wordt belast met het vaststellen van de goederen, de rechten en de verplichtingen die, alsnog behorend tot de ruilverkavelingsbevoegdheid van de Nationale Landmaatschappij, moeten worden toegewezen aan de Vlaamse Landmaatschappij.

Artikel 16

Dit artikel regelt de overdracht van het personeel van de Nationale Maatschappij in dezelfde zin als artikel 15 de overdracht van taken, goederen, rechten en verplichtingen regelt. Garanties met betrekking tot anciënniteit en verworven rechten worden uitdrukkelijk in § 2 vermeld.

Artikel 17

Dat de Executieve de personeelsformatie en het statuut vaststelt vloeit reeds voort uit de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 en van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De uitdrukkelijke vermelding in het decreet werd opgenomen om duidelijkheid te scheppen in verband met het toe te passen statuut in afwachting van een besluit ter zake van de Executieve.

Tevens wordt verwezen naar de noodzaak, in afwachting van de effectieve overdracht van personeel uit de Nationale Maatschappij, reeds een beperkt aantal personeelsleden te benoemen om de overdracht voor te bereiden en in te staan voor de nodige continuïteit.

Artikel 18

Tekst is aangepast aan de bijzondere bemerking van de Raad van State.

Artikel 19

In dit artikel, dat werd aangepast aan de bijzondere bemerkingen van de Raad van State, wordt 1 januari 1989 voorgesteld als datum van inwerkingtreding van het decreet. Op dat ogenblik wordt de huidige opvangmaatschappij immers van rechtswege in vereffening gesteld ; men mag niet het risico lopen dat er op het ogenblik van voormelde overdracht geen enkele opvangstructuur is.

In de verwachting dat onderhavig decreet vóór 1 januari 1989 wordt goedgekeurd, is het van belang dat de artikelen 1, 2, 3, 4 en 5 onmiddellijk bij de bekendmaking van het decreet in werking treden. Het is immers aangewezen dat zo spoedig mogelijk kan worden overgegaan tot de oprichting van de maatschappij bij notariële akte waartoe dit decreet de juridische grondslag vormt.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting,

L. WALTNIEL

***De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting
en KMO-beleid,***

J. DUPRE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE *

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 10 augustus 1988 door de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet „houden-de oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting”, heeft op 18 augustus 1988 het volgend advies gegeven :

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, bepaalt de Raad van State zich tot de hiernavolgende opmerkingen.

Algemene opmerkingen

1. In tegenstelling met wat zijn opschrift zou doen vermoeden, heeft het ontwerp een dubbel voorwerp.

Het bevat in de eerste plaats een aantal voorschriften met betrekking tot de oprichting, de taken, de middelen en het personeel van een Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting (hierna afgekort : VML).

Die maatschappij wordt eensdeels — uiteraard binnen de grenzen van het Vlaamse Gewest — belast met de taken die de wegeving op de ruilverkaveling van landeigendommen aan de Nationale Landmaatschappij heeft opgedragen, daarin begrepen de taken die betrekking hebben op de bewoning, de inrichting en de uitbating van agrarische en direct agrarisch gebonden bedrijven. In die hoedanigheid zal de VML ook fungeren als „opvangmaatschappij” van de, krachtens de wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut, aan het Vlaamse Gewest over te dragen personeelsleden, goederen, rechten en verplichtingen van de Nationale Landmaatschappij in zoverre deze laatste actief is inzake ruilverkaveling van landeigendommen.

De op te richten VML wordt anderdeels tevens belast met de taken die de Vlaamse Executieve haar zal opdragen in verband met — wat het ontwerp noemt — landinrichting, landherinrichting, functieverbetering van het platteland en plattelandsontwikkeling.

In de tweede plaats bevat het voor advies voorgelegde ontwerp enkele bepalingen inzake de landinrichting als dusdanig en de landherinrichtingsplannen.

De laatstgenoemde bepalingen zijn zo verschillend van de overige bepalingen van het ontwerp en bovendien zo verreichend dat ze in een afzonderlijk hoofdstuk, ja zelfs in een afzonderlijk ontwerp, dienen te worden ondergebracht. Indien ze in het thans voorgelegde ontwerp worden opgenomen, zal ook het opschrift in overeenstemming moeten worden gebracht met het dubbele voorwerp dat het ontwerp in dat geval zou hebben.

3. Zoals blijkt uit de bij de adviesaanvraag gevoegde stukken, heeft de Vlaamse Executieve op 5 augustus 1988 op-

* L.18.705/1/V

dracht gegeven om, tegelijk met het indienen van de adviesaanvraag bij de afdeling wetgeving, de ontworpen regeling voor te leggen aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), welke Raad, overeenkomstig artikel 5, § 2, b), van het decreet van 27 juni 1985, advies dient te geven over „alle voorontwerpen van decreet houdende oprichting, afschaffing of verandering van bevoegdheden van instellingen waarvan de opdracht een sociaal-economische dimensie heeft en die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest ressorteren”.

Voorontwerpen van wet of decreet en ontwerpen van reglementaire besluiten kunnen slechts met toepassing van artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State aan de afdeling wetgeving worden voorgelegd, nadat ze alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding ervan hebben doorgemaakt — nadat m.a.w. om-trent de ontwerp-teksten de voorgeschreven raadplegingen werden gehouden, de vereiste adviezen werden ingewonnen en eventueel opgelegde akkoorden werden verkregen en nadat de stellers van de ontwerpen de gelegenheid hebben gehad, aan de hand van de verstrekte adviezen, eventueel hun teksten aan te passen.

De in casu gevolgde procedure is kennelijk strijdig met de ratio van artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. De Vlaamse Executieve zou alleszins de vermelde wetsbepaling schenden indien ze, op grond van het advies van de SERV, in haar ontwerp fundamentele wijzigingen zou aanbrengen waarover de afdeling wetgeving niet zou worden geraadpleegd.

3. Daargelaten de kritiek die verder in dit advies zal worden geformuleerd in verband met de onderlinge bevoegdheid van de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve ten aanzien van sommige van de in het ontwerp vervatte voorschriften, moet worden vastgesteld dat de aangelagenheden die door het ontwerp worden geregeld onbetwistbaar tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren.

Artikel 6, § 1, III, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 heeft immers uitdrukkelijk „de ruilverkaveling van landeigendommen en de landinrichting” als gewestelijke aangelegenheden in de zin van artikel 107quater van de Grondwet aangemerkt. En voor zover de bevoegdheid van de VML inzake bewoning niet als een accessorium van de bevoegdheid van die maatschappij inzake ruilverkaveling zou worden beschouwd, moet worden opgemerkt dat artikel 6, § 1, IV, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ook de bevoegdheid inzake „de huisvesting” aan de Gewesten heeft overgedragen.

4. Het voor advies voorgelegde ontwerp herneemt in belangrijke mate — vrijwel woordelijk — de bepalingen van het decreet van 1 juli 1987 houdende oprichting van een Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en van een Vlaamse Landmaatschappij en tot instelling van een Vlaamse Concertatiecommissie voor de sociale huisvesting.

Behoudens op een paar punten, werd bij de redactie van dat decreet van 1 juli 1987 rekening gehouden met het advies dat de Raad van State op 30 januari 1987 heeft gegeven over het voorontwerp van dat decreet (advies L. 17.829/8 — St. Vl. Raad, 201 (1986-87), nr. 1).

Een opmerking die evenwel in herinnering moet worden gebracht, betreft de bepalingen i.v.m. de personeelsformatie en het personeelsstatuut van de V.M.L. (artikelen 10, § 2, en 11, §§ 2 tot 4, van het ontwerp).

Luidens artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, stelt de Koning de personeelsformatie en het personeelsstatuut vast van de instellingen die onder de toepassing van de genoemde wet vallen. Uit de combinatie van die bepaling met artikel 13, §§ 5 en 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, volgt dat het aan de Vlaamse Executieve, en niet aan de Vlaamse Raad, toekomt de formatie en het statuut van het personeel van de op te richten maatschappij vast te stellen.

Wat inzonderheid de bepaling van artikel 11, § 3, van het ontwerp betreft, luidens welke, bij wijze van overgangsregeling, het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut „van toepassing blijft op de (Vlaamse) Maatschappij (voor Landinrichting)” (1), is het de Raad van State niet ontgaan dat het Arbitragehof, in zijn arresten nr. 28 van 28 oktober 1986 en nr. 42 van 10 november 1987, een dergelijke overgangsregeling bestaanbaar heeft geacht met artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. In die arresten heeft het Arbitragehof er zich evenwel toe beperkt, overeenkomstig zijn wettelijke opdracht, na te gaan of een dergelijke regeling al dan niet inbreuk pleegt op de bevoegdheid welke door het vermelde artikel 13, § 6, aan de nationale overheid werd voorbehouden. Het Arbitragehof heeft zich in die arresten niet uitgesproken over de vraag of de bedoelde regelingen al dan niet de bepalingen van de bijzondere wet schenden welke een bevoegdheidsverdeling hebben tot stand gebracht tussen de gewestwetgever, enerzijds, en de gewestexecutieve, anderzijds.

Wat ten slotte meer bepaald artikel 11, § 4, van het ontwerp betreft, moet erop worden gewezen dat de daarin vervatte machtiging om gedurende zes maanden af te wijken van de statutaire regelen, kennelijk neerkomt op een uitholling van de regel vervat in artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en die machtiging bovendien niet verenigbaar kan worden geacht met de bepalingen van de eerdervermelde wet van 28 december 1984 die ertoe strekken de rechten van de aan de Gewesten en Gemeenschappen overgedragen personeelsleden te vrijwaren.

5. De regelen met betrekking tot de landinrichting en de landherinrichtingsplannen liggen verspreid over de artikelen 2, 7, § 2, en 8 van het ontwerp.

5.1. Artikel 2 beoogt de landinrichting als dusdanig te definiëren. Volgens die bepaling betreft landinrichting het meer geschikt maken, in het algemeen belang, van gronden die gelegen zijn in bepaalde, met naam aangeduide bestemmingsgebieden, alsmede van gronden die door de Vlaamse Executieve daarbij kunnen worden betrokken. Zij worden geschikt gemaakt „voor de functies die hun door de wetgeving (betreffende de ruimtelijke ordening en de stedenbouw) zijn toegekend”.

5.1.1. De bepaling van artikel 2 doet in de eerste plaats problemen rijzen in verband met de territoriale toepassing van de landinrichting.

Uit de memorie van toelichting (p. 8) blijkt dat het ontwerp de bestemmingsgebieden op het oog heeft die in de ontwerp-gewestplannen en in de gewestplannen zijn aangeduid.

Er werd voorbijgegaan aan het geval dat voor het gebied waarin de gronden begrepen zijn, naast het gewestplan, ook

(1) Correcter ware het overigens te stellen dat „de rechtspositie van de aan de VML overgedragen personeelsleden geregeld blijft door het statuut van 8 januari 1973”.

een algemeen plan van aanleg of een bijzonder plan van aanleg of zelfs een verkavelingsvergunning (bv. in een woongebied met landelijk karakter) bestaat. Is het bestaan van dergelijke plannen of van een dergelijke vergunning een beletsel voor de beoogde landinrichting? De ontworpen bepaling geeft hierover geen uitsluitsel. Zo het antwoord op de gestelde vraag evenwel negatief is, zal ermee rekening moeten worden gehouden dat — anders dan bij de gewestplannen het geval is — de onderscheiden bestemmingen die door de algemene en door de bijzondere plannen van aanleg worden gegeven aan de gronden die binnen hun beheersingsgebied zijn gelegen, niet worden aangegeven met gebruikmaking van een identieke of eenvormige terminologie.

Door een aantal gebieden uitdrukkelijk te vermelden, sluit het ontwerp bovendien ipso facto bepaalde gebieden uit de toepassingssfeer van de landinrichting uit. Zo kunnen de gebieden voor dag- en verblijfsrecreatie voorwerp worden van landinrichting, doch de aanvullende **bestemmingsgebieden** (bv. de serregebieden, de valleigebieden) niet. Dergelijke verschillen in behandeling worden nergens verantwoord.

5.1.2. Het tweede lid van artikel 2 bepaalt dat de Vlaamse Executieve gronden die gelegen zijn buiten de aangeduide bestemmingsgebieden bij de landinrichting kan „betrekken voor zover dit noodzakelijk is”. Loutere noodzaak is een te ruim criterium voor dergelijke veelomvattende delegatie aan de Executieve. Dat criterium stemt bovendien niet overeen met de restrictieve interpretatie die er in de memorie van toelichting (p. 8) aan wordt gegeven. Ook is de term „betrekken”, omdat hij vaag en dubbelzinnig is, hier niet aangewezen.

5.1.3. Gronden kunnen, steeds volgens de bepaling van artikel 2, geschikt gemaakt worden „in het algemeen belang”. Om juridisch een betekenis te hebben, zal het oogmerk van de ontworpen regeling nauwkeurig en concreter moeten worden omschreven.

5.1.4. Artikel 2 bepaalt dat de gronden geschikt worden gemaakt voor de functies die hun zijn gegeven op grond van de wetgeving betreffende de stedenbouw en de ruimtelijke ordening. Noch de stedenbouwwet, noch de gewestplannen, noch de gemeentepannen kennen evenwel aan gronden een „functie” toe. Zij wijzen m.a.w. de gronden, gebieden, terreinen, percelen of de bodem in het algemeen geen opdracht, taak of rol toe. De concrete regeling van de stedenbouw en de ruimteplanning bestaat uit een geheel van op verschillende niveaus vastgestelde en in de tijd gespreide **ordeningsmaatregelen** dat de toegelaten bestemming van de gronden aangeeft en dat, hoofdzakelijk bij wege van beperkingen van het eigendomsrecht en uitdrukkelijke bijzondere vergunningen, ertoe komt de bezetting en het gebruik van de bodem, zowel in het algemeen als in het particulier belang van de burgers, te regelen. Plannen van aanleg kunnen wel verbodsbepalingen inhouden, maar zij leggen geen verplichtingen op.

Landinrichting onderstelt daarentegen een actief ingrijpen of optreden, en derhalve het opleggen van verplichtingen. Het zal dus niet eenvoudig zijn een regime van landinrichting, zoals het ontwerp dat op het getouw poogt te zetten, in relatie te brengen met, of te enten op, de bestaande wetgeving op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw. Het ontwerp gaat die moeilijkheid alleen maar uit de weg door het absolute stilzwijgen te bewaren over de wijze waarop de landinrichting zal worden verwezenlijkt, de voorwaarden en de organieke regelen van de landinrichting, de waarborgen waarmee de landinrichting zal worden omringd, en de rechtstoestand van de betrokken eigendommen vóór, tijdens en na het voltrekken van de bedoelde landinrichting.

5.2. Het ontwerp hanteert naast de term „landinrichting” ook de term „landherinrichting”. Het onderscheid tussen beide begrippen is niet duidelijk.

De memorie van toelichting zegt dat ruilverkaveling en landherinrichting middelen zijn die worden aangewend tot inrichting van het platteland. Laatstgenoemd begrip komt in het bepalend gedeelte van het ontwerp echter niet voor.

Indien ruilverkaveling van landeigendommen en landherinrichting middelen zouden zijn om aan landinrichting te doen, dan bevat het ontwerp een tegenstrijdigheid. Immers, zoals reeds werd aangestipt, beperkt artikel 2 de landinrichting tot bepaalde bestemmingsgebieden. Ruilverkaveling van landeigendommen is echter niet aan een bepaalde bestemming gebonden (zie artikel 70, laatste lid, van de wet van 22 juli 1970) en volgens de memorie van toelichting (p. 8) is het ook niet de bedoeling zodanige beperking in te voeren. Hoe kan de ruilverkaveling van landeigendommen dan beschouwd worden als een middel om aan landinrichting te doen? Staat de landinrichting in die omstandigheden niet naast de ruilverkaveling? Welke zin heeft het dan nog een onderscheid te maken tussen landinrichting en landherinrichting?

5.3. Mede om reden dat niet blijkt wat landinrichting precies betekent, kan niet worden uitgemaakt wat bedoeld wordt met „het beheer en de nazorg” van de landinrichting waarvan sprake is in artikel 7, § 2, 2°, van het ontwerp en is het ongetwijfeld voorbarig de Vlaamse Executieve in de mogelijkheid te stellen de op te richten Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting nu reeds met die beide taken te belasten. Niets belet echter het ontwerp voorlopig te beperken tot de bepalingen die de oprichting van de VML betreffen en de bepalingen welke die maatschappij belasten met de taken die door de wetgeving op de ruilverkaveling van landeigendommen aan de Nationale Landmaatschappij zijn toegewezen. Een later ontwerp van organiek decreet op de landinrichting zal immers zonder bezwaar bijkomende taken aan de reeds opgerichte maatschappij kunnen toewijzen.

5.4. De artikelen 7, § 2, 1°, en 8 betreffen de landherinrichting. Volgens die bepalingen betreft landherinrichting de verbetering van één of meer functies van een geheel van gronden dat door de Vlaamse Executieve wordt aangewezen op grond van „de aard en de graden van landelijkheid”. Zij zal worden vastgesteld in drieledige landherinrichtingsplannen, die zullen worden opgemaakt volgens een later, door de Executieve te bepalen procedure. Een landherinrichtingsplan zal gepaard gaan met een door de Executieve goed te keuren financieringsplan. Bevel tot uitvoering van het ene en het andere plan zal door de Executieve worden gegeven in een landherinrichtingsproject.

De Raad van State moet vaststellen niet alleen dat het ontwerp essentiële zaken in het ongewisse laat, maar ook dat het een onverantwoord ruime delegatie aan de Executieve bevat. Het behoort aan de decretale wetgever zelf te bepalen aan welke voorwaarden, zowel feitelijke als juridische, de toestand van de gronden moet beantwoorden alvorens een plan kan worden opgemaakt, welke de criteria zijn die moeten toelaten te bepalen welke de aard en de graad van landelijkheid van de gronden is, wat de inhoud moet zijn van de drie onderdelen van het landherinrichtingsplan en van het financieringsplan, welke de juridische waarde is van het plan. Is een landherinrichtingsplan bindend? Voor wie? Ook voor de eigenaar? Of alleen voor de overheid? Welke zijn hun beider verplichtingen? Hoe worden de openbare besturen betrokken bij het plan? Hebben zij verplichtingen? Welke? Hoe verhoudt het plan zich tot de onderscheiden

plannen van aanleg ? Wat is de uitvoerbare kracht van het plan ? Hoe is de rechtsbescherming georganiseerd ? Zijn er sancties ? Zijn er termijnen ?

5.5. Al die bedenkingen nopen de Raad van State tot de vaststelling dat het ontwerp, wat de land(her)inrichting betreft, op essentiële punten zodanig leemten vertoont dat de desbetreffende bepalingen moeten worden geacht niet gereed te zijn om aan de Vlaamse Raad voor bespreking te kunnen worden voorgelegd.

6. Artikel 7, § 2, 3°, handelt terloops over de functieverbetering van het platteland en de plattelandsontwikkeling.

Het is niet duidelijk wat met deze beide begrippen wordt bedoeld. Indien zij zich niet van de land(her)inrichting onderscheiden, worden zij best weggelaten. Zo zij daarentegen *in* rechte iets betekenen, dient o.m. te worden verduidelijkt wat onder „platteland” wordt verstaan, hoe dit begrip zich onderscheidt van de bestemmingsgebieden opgesomd in artikel 2 en wat onder functieverbetering wordt verstaan.

Bijzondere opmerkingen

Artikel 4

Luidens dit artikel zijn „de bepalingen van de wet van 16 maart 1954.. . van toepassing op (lees : die gelden voor) de instellingen van categorie B, . . . van overeenkomstige toepassing op de (Vlaamse) Maatschappij (voor Landinrichting), met dien verstande dat onder „Koning, Ministerraad,. . . Minister die het Openbaar Ambt in zijn bevoegdheid heeft, Minister die de Begroting in zijn bevoegdheid heeft” de Vlaamse Executieve wordt verstaan,. . .”.

De aangehaalde omzettingsregel is niet alleen overbodig, vermits hij reeds vervat is — zij het summier — in artikel 13, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, maar bovendien is hij niet bestaanbaar met artikel 13, § 6, van de genoemde bijzondere wet in zoverre eruit zou volgen dat ook voor de toepassing van artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954 de „(nationale) Minister die het Openbaar Ambt in zijn bevoegdheid heeft” zou moeten worden vervangen door „de Vlaamse Executieve” (1).

Artikel 4 kan derhalve beter worden weggelaten.

Artikel 6

Deze bepaling luidt als volgt :

„De Raad van Bestuur van de Maatschappij bestaat uit elf leden, waaronder eeri voorzitter en een vice-voorzitter. De Vlaamse Executieve benoemt en ontslaat de voorzitter, de vice-voorzitter en de overige leden van de Raad van Bestuur. Onder hen worden zoveel bestuurders benoemd als er provincies vertegenwoordigd zijn in de vergadering der aandeelhouders. „”.

Er behoort te worden verduidelijkt wat bedoeld wordt met de woorden „Onder hen.. .”. Gaat het om de elf leden met inbegrip van de voorzitter en de vice-voorzitter, of integendeel om de „overige leden” waarvan sprake in de voorafgaande volzin ?

(1) Zie ook het arrest nr. 42 van 10 november 1987 van het Arbitragehof, considerans 4.B.2.b.l.

Artikelen 10 en 11

Artikel 10, § 1, en artikel 11, § 1, bevatten, met betrekking tot de personeelsleden van de Nationale Landmaatschappij die aan het Vlaamse Gewest zullen worden overgedragen, regelingen die analoog zijn met wat in artikel 13, § 2, van het ontwerp wordt bepaald met betrekking tot de goederen, rechten en verplichtingen die van de Nationale Landmaatschappij naar het Vlaamse Gewest zullen overgaan. Beide bepalingen — die, zoals artikel 13, § 2, uiteraard ook overgangsbepalingen zijn — horen logischerwijze dus eveneens thuis in hoofdstuk III, waar zij in artikel 13 een parallelle bepaling met paragraaf 2 van dat artikel zouden kunnen vormen. Men zou ze zelfs met artikel 13, § 2, tot één enkele paragraaf kunnen versmelten, tenware in artikel 11, § 1, de woorden „inzake landinrichting” een ruimere of een andere betekenis zouden hebben dan de woorden „inzake ruilverkaveling” gebruikt in artikel 13, § 2.

De overige bepalingen van de artikelen 10 en 12 — die, met uitzondering van artikel 11, § 2, terloops gezegd ook overgangsbepalingen zijn — moeten, om de reden aangegeven in de vierde algemene opmerking, uit het ontwerp worden weggelaten.

Artikel 13

In paragraaf 1 leze men „artikel 7, § 1,” in plaats van „artikel 7. 1°”.

Artikel 14

Het ware correcter deze bepaling als volgt te redigeren :

„Artikel 14

Wat het Vlaamse Gewest betreft, dienen in de wets- en verordeningsbepalingen inzake ruilverkaveling de vermeldingen „Nationale Landmaatschappij” en „NLM” respectievelijk als „Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting” en „VML” te worden gelezen”.

Artikel 15

Deze bepaling, krachtens welke de VML door de Vlaamse Executieve zal kunnen worden gemachtigd onroerende goederen ten algemene nutte te onteigenen, zou meer op haar plaats zijn in afdeling 3 van hoofdstuk II van het ontwerp.

Artikel 16

Vanuit Wetgevingstechnisch oogpunt verdient het de voorkeur de zinsnede „„behoudens de bepalingen van Hoofdstuk II., Afdeling 1., die onmiddellijk in werking treden” als volgt te redigeren : „met uitzondering van de bepalingen van hoofdstuk II, afdeling 1, die in werking treden de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt”.

De kamer was samengesteld uit

de heer : J. NIMMEGEERS, *staatsraad-voorzitter*,

de heer : L. VERSCHOOTEN,

mevrouw : M. VRINTS, *staatsraden*,

mevrouw : F. LIEVENS , *griffier*.

Het verslag werd uitgebracht door de heer P. DEPUYDT,
adjunct-auditeur.

De Griffier,

F. LIEVENS

De 'Voorzitter,

J. NIMMEGEERS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE
RAAD VAN VLAANDEREN

Betreft : Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting.

De Raad besprak tijdens de zitting van 9 september de vragen om advies over de ontwerpen van decreet met betrekking tot de Vlaamse Maatschappij voor Huisvesting (VHM) en de Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting (VLM)

Gelet op het ontbreken van consensus met betrekking tot enkele aspecten en conform artikel 8 § 2 van het inwendig reglement van orde worden hierna de verschillende standpunten van de sociale partners en van toegevoegde leden, aangeduid door de fracties van de Vlaamse Raad, als verslag medegedeeld. Vooreerst worden die aspecten vermeld waarover geen consensus bereikt werd. Daarna volgen de punten waarover binnen de Raad een overeenstemming werd bereikt.

1. Elementen van de ontwerpen van decreet waarover geen consensus werd bereikt

Het ABVV stelt : „De Vlaamse sociale partners hebben in het kader van de verdere staatshervorming bij overdracht van nationale instellingen duidelijk gekozen om te komen tot een vereenvoudiging van de structuur. Derhalve is het ABVV voorstander van één enkele maatschappij die beide domeinen bestrijkt. Bovendien zal aldus de coördinatie tussen beide beleidsdomeinen verzekerd zijn.

Tenslotte zal dan de mutatie van het personeel van de Nationale Landmaatschappij naar enerzijds de huisvesting en anderzijds landinrichting geen probleem vormen.”

De vertegenwoordigers van de SP-fractie sluiten zich aan bij het standpunt van het ABVV tot oprichting van één maatschappij die beide domeinen bestrijkt. Hoewel er weinig binding bestaat binnen de sector huisvesting en landinrichting (nu ruilverkaveling) is er een grote gelijkens in zake organisatie en beslissingsbevoegdheid. Beide maatschappijen staan enkel in voor ondersteunende taken. Daarbij is het personeel en technische uitrusting van de Landmaatschappij moeilijk te splitsen. Daarbij zou de sector landinrichting moeten worden verruimd met bevoegdheden zoals :

- grond en pandenbeleid ;
- totale landinrichting met onder andere facetmatige benadering ;
- oprichting van een pachtbank met gebruik van de gronden ;
- oprichting van een databank.

De andere leden van de Raad zijn van oordeel dat, gelet op het specifieke karakter van beide sectoren, de opdeling tussen sociale huisvesting enerzijds en de landinrichting anderzijds verantwoord is.

Het ABVV is van oordeel dat de samenstelling van de Raad van Bestuur (Art. 5 VHM ; Art. 6 VLM) van die aard moet zijn dat de verschillende fracties proportioneel vertegenwoordigd zijn volgens hun aantal in de Vlaamse Raad. De andere leden van de Raad zijn akkoord met de wijze van samenstelling van de Raad van Bestuur.

2. Elementen van de ontwerpen van decreet waarover overeenstemming bereikt werd

De Raad dringt aan op effectieve garanties met betrekking tot de continuïteit. Daarom dient de Vlaamse Executieve zo vlug mogelijk en in ieder geval voor de overheveling van beide nationale maatschappijen, criteria op te stellen teneinde op ondubbelzinnige wijze het personeel te kunnen toewijzen, hetzij naar de VHM hetzij naar de VLM.

De SERV is van oordeel dat, indien mocht blijken dat er zich op het vlak van de personeelsbezetting hiaten manifesteren die de continuïteit in het gedrang brengen, de uitzonderingsmaatregel om gedurende zes maanden het noodzakelijke personeel te benoemen, kan.

Evenwel, gelet op hun ervaring stelt de Raad dat dit te benoemen personeel in de eerste plaats dient gerecruteerd te worden uit de nu zeer omvangrijke groep tijdelijk personeel die in beide maatschappijen werkzaam is.

In het ontwerp met betrekking tot de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij ontbreekt ook de noodzakelijke herstructurering van de erkende vennootschappen met o.a. de mogelijkheid tot fusie van de vennootschappen ; het stimuleren van het initiatief, versterking van de controle, enz.. .

De Raad dringt erop aan dat zowel voor de sociale huisvesting als de landinrichting voldoende middelen ter beschikking worden gesteld. Wat de sociale huisvesting betreft moeten zowel de huursector als de koopsector tot hun recht kunnen komen. Binnen de landinrichting moet blijvend — ook in budgettaire termen — aandacht geschonken worden aan de ruilverkaveling.

Ruilverkaveling is een specifiek toekomstgerichte actie. De acties op het vlak van de ruilverkaveling kunnen dan ook niet verminderd worden, ook niet in het kader van de EG-besparing op het vlak van de landbouw.

Uit het ontwerp-decreet met betrekking tot de VLM blijken belangrijke interferenties van de landinrichting vooral met de ruimtelijke ordening maar ook met de huisvesting. Ten einde hierin duidelijkheid te scheppen is de Raad van oordeel dat de discussie met betrekking tot de ruimtelijke ordening zo vlug mogelijk dient te worden hervat.

Brussel, 12 september 1988.

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE EXECUTIEVE,

Op voordracht van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting en van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting en de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid worden gelast in naam van de Vlaamse Executieve bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Hoofdstuk I

De Vlaamse Landmaatschappij

Artikel 2

§ 1. Een Vlaamse Landmaatschappij, afgekort VLM, en hierna de Maatschappij genoemd, zal als instelling van openbaar nut worden opgericht.

§ 2. De Maatschappij zal, zonder haar burgerlijk karakter te verliezen, in de vorm van een naamloze vennootschap worden opgericht.

De Maatschappij heeft rechtspersoonlijkheid. Voor al wat niet door haar statuten is bepaald, wordt zij beheerst door de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Het Vlaamse Gewest en de provincies gelegen in het Vlaamse Gewest kunnen inschrijven op het kapitaal van de Maatschappij.

§3. De statuten van de Maatschappij worden, na goedkeuring door de Vlaamse Executieve, vastgesteld in een notariële akte houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij. De statuten kunnen slechts worden gewijzigd mits goedkeuring door de Vlaamse Executieve.

Artikel 3

De bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op de instellingen van categorie B, zijn van overeenkomstige toepassing op de Maatschappij, met dien verstande dat onder „Koning, Ministerraad, Ministerieel Co-

mité, Minister, Minister van **Financiën**, Minister die het Openbaar Ambt in zijn bevoegdheid heeft, Minister die de Begroting in zijn bevoegdheid heeft” de Vlaamse Executieve wordt verstaan, onder „Kamers” de Vlaamse Raad, en onder „Regeringscommissaris” de Gemeenschapscommissaris.

Artikel 4

De vestiging van de zetel van de Maatschappij wordt door de Vlaamse Executieve bepaald.

Artikel 5

De Raad van Bestuur van de Maatschappij bestaat uit elf leden, waaronder een Voorzitter en een Vice-Voorzitter. De Vlaamse Executieve benoemt en ontslaat de Voorzitter, de Vice-Voorzitter en de overige leden van de Raad van Bestuur. Onder de leden worden zoveel bestuurders benoemd als er provincies vertegenwoordigd zijn in de vergadering der aandeelhouders, op een door deze provincies voorgedragen dubbele lijst.

Artikel 6

§ 1. De Maatschappij wordt belast met de taken inzake de ruilverkaveling door de wetgeving terzake opgedragen aan de Nationale Landmaatschappij, met inbegrip van diegene, die betrekking hebben op de bewoning, de inrichting en de uitbating van agrarische en direct agrarisch gebonden bedrijven.

§ 2. De Maatschappij wordt belast met de taken inzake de landinrichting zoals bepaald in hoofdstuk II.

§ 3. De Maatschappij wordt belast met het bevorderen van initiatieven en het verlenen van medewerking aan initiatieven, die kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de gebieden vermeld in artikel 12.

Artikel 7

De Maatschappij kan leningen aangaan en kredieten opnemen binnen de perken en onder de voorwaarden te bepalen door de Vlaamse Executieve. De Vlaamse Executieve kan de waarborg van het Vlaamse Gewest hechten aan deze leningen en kredieten.

Artikel 8

Aan de Maatschappij kan door de Vlaamse Executieve machtiging worden verleend, met het oog op het bereiken van haar doel en onder inachtneming van de terzake geldende wetten en decreten, de onteigening ten algemene nutte, zelfs bij stroken van gebouwen of ongebouwde eigendommen, te vervolgen.

Artikel 9

Met het oog op de taken, waarmee de Maatschappij overeenkomstig artikel 6 wordt belast, stelt de Vlaamse Executieve een aangepast personeelskader vast.

Artikel 10

De Maatschappij is ertoe gemachtigd deel te nemen aan

de pensioenregeling ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut, alsmede van hun rechthebbenden.

Hoofdstuk II

De landinrichting

Artikel 11

Onverminderd de wetgeving op de ruilverkaveling, wordt voor de toepassing van dit decreet onder landinrichting verstaan het bevorderen, voorbereiden, integreren en begeleiden van maatregelen, handelingen en werken die uitgaan van de bevoegde overheden en gericht zijn op het vrijwaren, herwaarderen, en het meer geschikt maken van in artikel 12 opgesomde gebieden conform de bestemmingen toegekend door de wetgeving op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw.

Artikel 12

Landinrichting is uitsluitend van toepassing op de landelijke gebieden en de recreatiegebieden, evenals op de woongebieden met een landelijk karakter en de ontginningsgebieden zoals vermeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen.

De Vlaamse Executieve kan bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden aan landinrichting onderwerpen voor zover het onmisbaar is voor de uitvoering van een landinrichtingsplan opgesteld krachtens artikel 13.

Artikel 13

§ 1. De landinrichting wordt tot standgebracht door een geïntegreerd beleid. Hiertoe worden landinrichtingsplannen opgemaakt.

§ 2. Landinrichtingsplannen bevatten de grote opties, de noodzakelijke maatregelen, handelingen en werken evenals een te verwezenlijken uitvoeringsprogramma.

§ 3. De Vlaamse Executieve bepaalt de te volgen procedure bij de opmaak van de landinrichtingsplannen, keurt de opgestelde plannen goed, legt een financieringsplan vast en beveelt de uitvoering.

Artikel 14

De Maatschappij verleent haar medewerking aan de landinrichting.

Bij de uitvoering van de landinrichtingsplannen kan de Maatschappij door de Vlaamse Executieve gemachtigd worden controle uit te oefenen op de verrichtingen van de ontwerpers, de aannemers en de technici die belast zijn met studies, werken of opdrachten die moeten worden uitgevoerd krachtens de bepalingen van dit decreet.

Tevens kan de Maatschappij haar medewerking verlenen aan het beheer en de nazorg van de uitvoeringswerken.

Hoofdstuk III

Overgangs-, wijzigings- en slotbepalingen

Artikel 15

§ 1. De Maatschappij neemt de in artikel 6, § 1, bedoelde taken op vanaf de datum van de overdracht van de taken, het personeel, de goederen, de rechten en de verplichtingen van de Nationale Landmaatschappij, in uitvoering van de wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut.

§ 2. De goederen, de rechten en de verplichtingen inzake de ruilverkaveling van de Nationale Landmaatschappij worden vanaf de datum van de in § 1 bedoelde overdracht toegewezen aan de Maatschappij. De Vlaamse Executieve stelt vast welke overgedragen goederen, rechten en verplichtingen betrekking hebben op de ruilverkaveling.

Artikel 16

§ 1. Het personeel van de Nationale Landmaatschappij, dat aan het Vlaamse Gewest wordt overgedragen, wordt, vanaf de datum van die overdracht, toegewezen aan de Maatschappij voor zover het belast is met opdrachten inzake ruilverkaveling.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van het koninklijk besluit van 17 november 1986 betreffende de overgang van de personeelsleden van de Nationale Landmaatschappij, behouden de personeelsleden bedoeld in § 1, hun administratieve en geldelijke *anciënniteit*, alsmede alle reglementair toegekende rechten, verworven in de instelling, waarvan ze afkomstig zijn.

Artikel 17

§ 1. De Vlaamse Executieve stelt vast welke personeelsleden van de Nationale Landmaatschappij belast zijn met de opdrachten inzake ruilverkaveling.

§ 2. Zolang de Vlaamse Executieve geen statuut heeft vastgesteld, blijft het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op de Maatschappij.

§ 3. Met het oog op het waarborgen van de noodzakelijke continuïteit kan de Vlaamse Executieve personeelsleden benoemen gedurende een periode van zes maanden vanaf de datum van het in werking treden van het besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de personeelsformatie. Zij kan daarbij afwijken van de vereisten inzake werving, verandering van graad en bevordering, zoals vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve, dat het personeelsstatuut bepaalt of, bij gebreke daarvan, in het in § 2 bedoelde koninklijk besluit.

Artikel 18

Wat het Vlaamse Gewest betreft, dienen in de wets- en verordeningsbepalingen inzake ruilverkaveling de vermeldingen „Nationale Landmaatschappij” en „NLM” respectievelijk als „Vlaamse Landmaatschappij” en „VLM” te worden gelezen.

Artikel 19

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1989, met uitzondering van de artikelen 1, 2, 3, 4 en 5 die inwerking treden de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad worden bekend gemaakt.

Brussel, 21 september 1988.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting,

L. WALTNIEL

***De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting
en KMO-beleid,***

J. DUPRE
